

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 13 sierpnia 2024 r.

DIH-3.707.75.2024.MB „informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

DECYZJA DIH-3.99.2024

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 poz. 572), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 312) oraz art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji KHU.D.17.2024.AW.AB Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 7 maja 2024 r. (nr akt: KHU.8361.75.2024.KP.ŁŁ), na mocy której nałożono na przedsiębiorcę Tadeusza Bogdanowicza prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą 1. Sklep ogólnospożywczy Tadeusz Bogdanowicz 2. Kopalnia Żwiru Tadeusz Bogdanowicz karę pieniężną w wysokości 2 000 zł w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w dniu 19 marca 2024 r. w sklepie należącym do strony postępowania, polegającymi na uwidocznieniu w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości sformułowania o najniższej cenie, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki przy 10 rodzajach towarów oferowanych do sprzedaży po obniżonej cenie poprzez uwidocznienie nieprawidłowej informacji, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**

- 1) **uchyla zaskarżoną decyzję w całości,**
- 2) **orzeka co do istoty sprawy w ten sposób, że przedsiębiorcy Tadeuszowi Bogdanowiczowi prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą 1. Sklep ogólnospożywczy Tadeusz Bogdanowicz 2. Kopalnia Żwiru Tadeusz Bogdanowicz wymierza karę pieniężną w wysokości 2 000 zł (słownie: dwa tysiące złotych) w związku ze stwierdzeniem w miejscu sprzedaży detalicznej nieprawidłowości polegającej na uwidocznieniu w sposób niejednoznaczny oraz budzący wątpliwości cen produktów oferowanych po obniżonej cenie, co narusza przepisy art. 4 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług.**

UZASADNIENIE

W dniach od 19 marca 2024 r. do 21 marca 2024 r. inspektorzy reprezentujący Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (dalej: „Pomorski WIIH” lub „organ pierwszej instancji”), działając na podstawie upoważnienia KHU.057.75.2024.JJ z 18 marca 2024 r. przeprowadzili kontrolę w sklepie, należącym do przedsiębiorcy [xxxxxxxx]

odpisów oraz składania wyjaśnień i wniosków dowodowych, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów, materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Pismem z dnia 5 kwietnia 2024 r. Pomorski WIIH wezwał przedsiębiorcę do przedstawienia informacji o wielkości obrotów i przychodu osiągniętych za 2023 r., lub w przypadku nie złożenia deklaracji o przestanie informacji za 2022 r.

W odpowiedzi przedsiębiorca oświadczył w piśmie z 9 kwietnia 2024 r., że nie zgadza się z ustaleniami kontroli i zarzutami ze strony Pomorskiego WIIH. Wskazał, że w jego ocenie językowa wykładnia art. 4 ust. 2 ustawy o cenach wbrew twierdzeniom organu pierwszej instancji nie determinuje treści informacji w ten sposób, że nakłada na przedsiębiorcę dosłownego przytoczenia zwrotu ustawowego (tj. zawarcia w owej informacji zwrotu *expressis verbis* „30 dni”), a jedynie informacji o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi. Zdaniem strony zakres czasowy wynikający z tego przepisu jest informacją jedynie dla przedsiębiorcy jaki okres winien zostać przez niego uwzględniony - jest to zapis *stricte* instrukcyjny nie przeznaczony dla kupującego, a jedynie dla przedsiębiorcy. Strona odmówiła również udzielenia informacji o wielkości obrotów i przychodu.

Dnia 7 maja 2024 r. Pomorski WIIH, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach, art. 104 § 1 i 2 Kpa, wydał decyzję KHU.D.17.2024.AW.AB (nr akt: KHU.8361.75.2024.KP.LL), na mocy której nałożył na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 2 000 zł w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w dniu 19 marca 2024 r. w sklepie należącym do strony postępowania, polegającymi na uwidocznieniu w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości sformułowania o najniższej cenie, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki przy 10 rodzajach towarów oferowanych do sprzedaży po obniżonej cenie poprzez uwidocznienie nieprawidłowej informacji. Powyższe stanowi naruszenie art. 4 ust. 2 ustawy o cenach. Decyzję strona odebrała 8 maja 2024 r.

Dnia 6 czerwca 2024 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezesem UOKiK” albo „organem drugiej instancji”) otrzymał za pośrednictwem Pomorskiego WIIH odwołanie od ww. decyzji, w którym strona zarzuciła naruszenie art. 4 ust. 2 ustawy o cenach i wniosła o uchylenia zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania.

Pismem z 12 czerwca 2024 r. Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę o toczącym się postępowaniu administracyjnym w sprawie odwołania od decyzji KHU.D.17.2024.AW.AB Pomorskiego WIIH z 7 maja 2024r. oraz o przysługującym mu prawie do zapoznania się z aktami sprawy i wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej Prezes UOKiK jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ww. ustawy, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 2 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję - umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części. Zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z 17 listopada 2016 r. (II SA/Rz 190/16), w ramach kontroli instancyjnej organ odwoławczy rozpoznaje sprawę niejako „od nowa” i może oczywiście oprzeć swoje ustalenia na ustaleniach poczynionych przez organ pierwszej instancji i przywołać je jedynie w swoim uzasadnieniu (LEX nr 2162495). Podkreślenia wymaga, że istota postępowania odwoławczego w procesie administracyjnym polega także na usuwaniu przez organ drugiej instancji nieprawidłowości dokonanych przez organ pierwszoinstancyjny w drodze m.in. uchylecia zaskarżonej decyzji w całości albo w części i w tym zakresie orzeczenia co do istoty sprawy (patrz: art. 138 § 1 pkt 2 kpa). W omawianym przypadku nie jest konieczne zebranie nowych dowodów, gdyż stan faktyczny jest znany, tym samym Prezes UOKiK postanowił, stosownie do art. 138 § 1 pkt 2 kpa, uchylić zaskarżoną decyzję w całości i orzec co do istoty.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

Natomiast art. 4 ust. 2 ww. ustawy wskazuje, że w każdym przypadku informowania o obniżeniu ceny towaru lub usługi obok informacji o obniżonej cenie uwidacznia się również informację o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki.

Stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, administracyjnej karze pieniężnej podlega ten, kto nie wykonuje obowiązków o których mowa w art. 4 ust. 1-5. Wysokość administracyjnej kary pieniężnej w tym przypadku, zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, wynosi do 20 000 zł.

Niniejsze postępowanie administracyjne prowadzone jest w związku z odwołaniem wniesionym przez przedsiębiorcę od decyzji KHU.D.17.2024.AW.AB Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 7 maja 2024 r. (sygn. akt: KHU.8361.75.2024.KP.ŁL), na mocy której na przedsiębiorcę nałożono karę pieniężną w wysokości 2 000 zł (słownie: dwa tysiące złotych) z tytułu ujawnionego w toku kontroli naruszenia art. 4 ust. 2 ustawy o cenach.

W toku postępowania odwoławczego Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeprowadził dokładną analizę ustaleń kontroli, w oparciu o które wydano decyzję oraz treści skarżonej decyzji, jak również uwzględnił zarzuty strony zawarte w odwołaniu. Po przeprowadzonym postępowaniu organ drugiej instancji wskazuje, iż nie ma wątpliwości, że przedsiębiorca naruszył przepisy ustawy o informowaniu o cenach, co spowodowało konieczność nałożenia przez Pomorskiego WIH kary pieniężnej.

Ustalenia kontroli dały podstawę do wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach. Pomorski WIH wydając w dniu 7 maja 2024 r. decyzję KHU.D.17.2024.AW.AB wskazał naruszenie art. 4 ust. 2 ww. ustawy, jednakże w ocenie Prezesa UOKiK doszło do naruszenia art. 4 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 2 ustawy o cenach. Organ drugiej instancji w wyniku analizy zgromadzonego materiału w sprawie wskazuje, że przy 10 produktach oferowanych do sprzedaży po obniżonej cenie, cena została uwidoczniiona w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości ponieważ uwidocznione zostały dwie ceny przy czym opis jednej z cen został sformułowany w sposób niejednoznaczny „Najniższa cena przed obniżką” - tj. jako informacja o najniższej cenie, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Ponieważ przedsiębiorca nie wskazał w sposób jednoznaczny czym jest najniższa cena i do czego się odnosi, konsument nie posiada jasnej i pełnej informacji o cenach, na podstawie których mógł podjąć decyzję, czy opłaca mu się kupić dany produkt, bo obniżka jest na tyle atrakcyjna dla niego. Dlatego, w opinii organu drugiej instancji, taki sposób prezentacji informacji cenowej budzi wątpliwości i nie jest jednoznaczny, a w konsekwencji nie spełnia wymogów art. 4 ust. 1 ustawy o cenach w związku z art. 4 ust. 2 ww. ustawy.

Zaznaczyć przy tym należy, że artykuł określający wysokość sankcji z tytułu przedmiotowego naruszenia, tj. art. 6 ust. 1 wskazuje, że jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 zł. Zatem zmiana kwalifikacji czynu przez Prezesa UOKiK nie ma wpływu na rozstrzygnięcie.

W ocenie Prezesa UOKiK zgromadzony w sprawie materiał jest rzetelny i spójny. Stwierdzony w toku kontroli stan faktyczny został opisany w stanowiącym akta sprawy protokole kontroli oraz załącznikach. Co więcej, zarówno stan faktyczny, jak i stwierdzone naruszenie przepisów ustawy o cenach, a co za tym idzie konieczność nałożenia kary pieniężnej, nie budzi wątpliwości organu drugiej instancji.

Podsumowując Prezes UOKiK stwierdził, że w niniejszej sprawie, biorąc pod uwagę stwierdzony stan faktyczny, należy wskazać na naruszenie art. 4 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 2 ustawy o cenach. Prezes UOKiK uchylił skarżoną decyzję oraz wydał decyzję orzekającą w sprawie co do istoty w ten sposób, że wymierzył przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 2 000 zł (słownie: dwa tysiące złotych) w związku ze stwierdzeniem w miejscu sprzedaży detalicznej nieprawidłowości polegającej na uwidocznieniu cen w sposób niejednoznaczny oraz budzący wątpliwości produktów oferowanych po obniżonej cenie, co narusza przepisy art. 4 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 2 ustawy o cenach.

Organ drugiej instancji orzekając jak powyżej, tak jak organ pierwszej instancji, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnił kryteria wymiaru kary wskazane w art. 6 ust. 3 ustawy o cenach, tj. stopień naruszenia obowiązków, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5 ustawy o cenach przez przedsiębiorcę oraz uzyskane przez niego korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków, wielkość jego obrotów i przychodu, a

także sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 1, z późn. zm.).

Dokonując oceny stopnia naruszenia obowiązków Prezes UOKiK podobnie jak Pomorski WIH, uznał go za wysoki. Przekazywana konsumentom informacja o cenach, aby była jasna i zrozumiała musi się składać z dwóch elementów - opisu słownego i cen wyrażonych liczbowo (cena obniżona oraz najniższa cena tego towaru, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki). Opis słowny powinien w sposób jednoznaczny wskazywać, że jest to najniższa cena sprzed 30 dni przed obniżką, nie 15 lub 10, tylko 30 i nie sprzed innego wydarzenia (np. rozpoczęcia promocji) tylko 30 dni przed ogłoszeniem obniżki. Oczywiście ustawa nie określiła jakiej treści musi być sformułowanie, ale jego treść musi wskazywać, że podana cena jest to cena, która obowiązywała 30 dni przed ogłoszeniem obniżki. Natomiast treść zamieszczona przez Przedsiębiorcę nie wskazuje czy jest to cena 10 dni sprzed obniżki czy w dzień poprzedzający ogłoszenie obniżki. Strona naruszyła więc przepisy zawarte w art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o cenach, które nakładają na przedsiębiorcę obowiązek przekazania konsumentom informacji o obniżonej cenie oraz informacji o cenie, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości. W kwestionowanych przypadkach informacje te klient otrzymał w formie niejasnej i wprowadzającej w błąd. Cena produktu, obok jego marki i przeznaczenia, jest podstawowym czynnikiem determinującym wybór danego towaru spośród innych dostępnych w ofercie handlowej. A prawidłowe zaprezentowanie informacji dotyczących obniżki jest jednym z ważniejszych czynników mających wpływ na podjęcie decyzji o zakupie towaru przez konsumenta i umożliwia dokonania świadomego i korzystniejszego pod względem ekonomicznym wyboru. Wprowadzenie przepisów dotyczących obniżek cenowych produktów miało na celu eliminację fałszywych obniżek i zagwarantowanie konsumentom łatwej oceny rzeczywistej wielkości rabatu i szybszych wyborów rynkowych na podstawie przejrzystych informacji dotyczących cen. Nowe regulacje mają zapobiec sztucznym zawiżaniom cen tuż przed ich „obniżką”, tak aby zwiększyć „atrakcyjność” oferty. Rozwiązaniem tego problemu jest m.in. wskazywanie obok ceny po obniżce najniższej ceny z okresu 30 dni przed wprowadzeniem obniżki, w skazując, która to cena. Ponadto oceniając skalę naruszenia, organ drugiej instancji uwzględnił fakt, że strona uwidoczniła ceny w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości przy wszystkich 10 skontrolowanych produktach oferowanych w obniżonej cenie (100 % wszystkich skontrolowanych). Z kolei charakter i waga naruszenia nie budzi wątpliwości. Podmiot kontrolowany bezspornie naruszył przepisy dotyczące uwidaczniania cen. Pomimo, że strona podała wartość liczbową najniższej ceny produktu, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki, to opisując ją jako „najniższa cena przed obniżką” spowodowało, że ceny uwidocznione zostały w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości.

Prezes UOKiK wziął pod uwagę, że strona nie była wcześniej karana za naruszenie przepisów ustawy o cenach. Należy jednak zauważyć, że strona została powiadomiona o zamiarze przeprowadzenia kontroli i o jej zakresie przedmiotowym. Zawiadomienie strona odebrała 6 marca 2024 r., natomiast kontrola rozpoczęła się 19 marca 2024 r. Zatem strona miała wystarczająco dużo czasu, by przygotować się do kontroli i wyeliminować ewentualne nieprawidłowości. Informacje o promocyjnych cenach dla kwestionowanych produktów nie zostały zmienione, do dnia zakończenia kontroli. Zaś stanowisko strony, przedstawione w piśmie z dnia 9 kwietnia 2024 r. wskazuje, iż w jej ocenie sposób prezentacji cen przez nią stosowany jest prawidłowy. Tym samym organ drugiej instancji stwierdza, że działania naprawcze nie zostały podjęte. Natomiast co do uzyskanych przez przedsiębiorcę korzyści majątkowych lub strat w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, wskazać należy, iż w powyższym zakresie brak jest informacji.

Strona odmówiła również udzielenia informacji o wielkości osiągniętych obrotów i przychodu.

Prześlanka dotycząca sankcji nałożonych na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach trans granicznych nie znajduje zastosowania, ponieważ kontrola przeprowadzona przez Inspekcję Handlową nie jest kontrolą przeprowadzoną w sprawach transgranicznych, tj. działalności gospodarczej o transgranicznym charakterze prowadzonej przez przedsiębiorcę.

W ocenie Prezesa UOKiK wymierzona stronie kara w wysokości 2 000 zł jest właściwa do spełnienia celów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2161 z dnia 27 listopada 2019 r. zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE, 2005/29/WE oraz 2011/83/UE w odniesieniu do lepszego egzekwowania i unowocześnienia unijnych przepisów dotyczących ochrony konsumenta (Dz. Urz. UE. L Nr 328, str. 7), dalej jako: „dyrektywa Omnibus” i proporcjonalna do rozmiaru stwierdzonych nieprawidłowości. Ponadto zauważa, że zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o cenach kara za niedopełnienie obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy wynosi do 20 000 zł.

W odwołaniu przedsiębiorca zarzucił naruszenie art. 4 ust. 2 ustawy o cenach polegające na uznaniu, iż przepis ten określa *expressis verbis* treść i formę informacji o najniższej cenie towaru nakazując użyć w niej sformułowania „...w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki”.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK wskazuje, że zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach przedsiębiorca uwidacznia cenę oraz cenę jednostkową towaru lub usługi w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Z kolei, zgodnie z art. 4 ust. 2 tej ustawy w każdym przypadku informowania o obniżeniu ceny towaru lub usługi, obok informacji o obniżonej cenie uwidacznia się również informację o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki.

Przy interpretacji ww. przepisów należy przede wszystkim zwrócić uwagę, iż zmiana art. 4 ustawy o informowaniu o cenach została wprowadzona art. 6 ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw z dnia 1 grudnia 2022 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2581), co było związane z implementacją postanowień dyrektywy Parlamentu

Europejskiego i Rady (UE) 2019/2161 z dnia 27 listopada 2019 r. zmieniającej dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE, 2005/29/WE oraz 2011/83/UE w odniesieniu do lepszego egzekwowania i unowocześnienia unijnych przepisów dotyczących ochrony konsumenta, zwanej dalej: „dyrektywą Omnibus”. Zgodnie z regulacją, w każdym ogłoszeniu o obniżce ceny podaje się wcześniejszą cenę stosowaną przez podmiot gospodarczy przez określony okres przed zastosowaniem obniżki ceny. Wcześniejsza cena oznacza najniższą cenę stosowaną przez podmiot gospodarczy w okresie, który nie może być krótszy niż 30 dni przed zastosowaniem obniżki ceny. W grudniu 2021 r. Komisja Europejska wydała Zawiadomienie Komisji - Wytyczne dotyczące wykładni i stosowania art. 6a dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz.Urz. UE C Nr 526, s. 130, dalej „Wytyczne”), dalej jako: „Wytyczne Komisji”. Zaprezentowała tam wskazówki dotyczące wykładni i stosowania przepisów w sprawie ogłoszeń o obniżkach cen. W art. 6a dyrektywy 98/6/WE uregulowano kwestię przejrzystości obniżek cen, wprowadzając przepisy szczegółowe mające zapewnić, aby obniżki rzeczywiście miały miejsce. Artykuł 6a ma zapobiec sztuczemu zawyżaniu ceny odniesienia przez podmioty gospodarcze lub wprowadzaniu konsumentów w błąd, jeżeli chodzi o wysokość obniżki. Zwiększa on przejrzystość i gwarantuje, że po ogłoszeniu obniżki cen konsumenci faktycznie zapłacą mniej. Nowy przepis dotyczący obniżek cen umożliwia ponadto organom kontroli łatwiejsze sprawdzenie uczciwości obniżek cen, ponieważ określa jasne zasady dotyczące „wcześniejszej” ceny odniesienia, która musi być podstawą ogłaszanej obniżki. (patrz Ustawa o informowaniu o cenach towarów i usług. Komentarz red. prof. dr hab. Konrad Osajda 2023 wyd. 2).

Prezes UOKiK stoi na stanowisku, iż w przypadku gdy strona informowała o obniżce cen sprzedawanych towarów, jak miało to miejsce w przedmiotowej sprawie, powinna podać informację o obniżonej cenie oraz uwidocznic również informację o najniższej cenie tego towaru, która składa się z dwóch elementów: cenie, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki (wartości wyrażonej w zł) wraz z wyjaśnieniem co ta cena oznacza, czyli że jest to cena obowiązująca w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Strona, w przypadku informowania o obniżeniu ceny towaru, była zobowiązana do przekazania konsumentom informacji o obniżonej cenie oraz informacji o cenie, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości i obowiązkom tym uchybiła.

Prezes UOKiK podkreśla, że zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o cenach w każdym przypadku informowania o obniżeniu ceny towaru lub usługi obok informacji o obniżonej cenie uwidacznia się również informację o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki, nie zaś tylko samą najniższą cenę towaru (wyrażoną liczbowo).

Pomimo, że przepis nie precyzuje, jak dokładnie powinna być sformułowana informacja o najniższej cenie obowiązującej w okresie 30 dni przed obniżką, to określenie „ najniższa cena przed obniżką” zastosowane przez przedsiębiorcę, jest niewystarczające i nie jest tożsame ze zwrotem „najniższa cena towaru, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki”. Zwrot zastosowany przez stronę nie zawiera wprost informacji, że podawana cena jest związana z obniżeniem ceny. Brak określenia wskazującego konkretny

termin, w odniesieniu do którego wylicza się cenę najniższą w okresie 30 dni przed obniżką, powoduje, że konsument może mieć wątpliwości co do faktycznej treści takiej informacji. Może zrozumieć ją w różny sposób - na przykład może ją odnieść do ostatniej ceny z dnia przed jej obniżeniem. Obowiązek uwidaczniania informacji o cenie obowiązującej w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki ma za zadanie umożliwić konsumentom podjęcie świadomej decyzji, a przede wszystkim wskazać, czy obecna cena obniżona jest ofertą atrakcyjną w porównaniu do ceny obowiązującej przed jej wprowadzeniem.

Podkreślić należy, że nadrzędnym celem ustawy o informowaniu o cenach jest bowiem ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Informacja dotycząca ceny określonego towaru jest bardzo istotna i służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Wymagania zawarte w art. 4 ww. ustawy dotyczą wszelkich towarów oferowanych do sprzedaży detalicznej.

Prezes UOKiK nie zgadza się z twierdzeniem strony, że „art. 4 ust. 2 ustawy o cenach nakazuje jedynie informowanie o obniżeniu ceny towaru lub usługi w ten sposób, że obok informacji o obniżonej cenie uwidacznia się również informację o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi przed zastosowaniem-kolejnej obniżki.”. Organ drugiej instancji zwraca przede wszystkim uwagę, że art. 4 ust. 2 ustawy o cenach nie określa sposobu informowania o obniżeniu ceny produktu, a jedynie wskazuje jakie informacje cenowe zobowiązany jest uwidocznnić przedsiębiorca w przypadku ogłoszenia obniżki cen produktu lub usługi. Ponadto przepis ten nakazuje umieszczenie, w każdym przypadku informowania o obniżeniu ceny towaru lub usługi, obok informacji o obniżonej cenie również informacji o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki, a nie jak twierdzi strona „informacji o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi przed zastosowaniem-kolejnej obniżki”. Prezes UOKiK nie rozumie argumentacji strony dotyczące art. 4 ust. 2 ustawy o cenach, iż „zdanie drugie owego przepisu jest tylko i wyłącznie skierowane do sprzedawcy i nakłada na niego obowiązek uwidocznienia najniższej ceny (przed obniżką) w ściśle określonym przedziale czasowym, to jest 30 dni. Informacja o owym przedziale czasowym jest dla klienta obojętna - musi on jedynie posiadać wiedzę o najniższej cenie przed zastosowaniem kolejnej obniżki ceny”. Po pierwsze przepis ten zawiera tylko jedno zdanie, więc nie wiadomo na jakie drugie zdanie przepisu wskazuje strona. Ponadto jak zostało już wskazane wprowadzenie przepisów dotyczących obniżek cenowych produktów, miało na celu eliminację fałszywych obniżek i zagwarantowanie konsumentom łatwej oceny rzeczywistej wielkości rabatu i szybszych wyborów rynkowych na podstawie przejrzystych informacji dotyczących cen. Regulacje te mają zapobiec sztucznym zawyżaniom cen tuż przed ich „obniżką”, tak aby zwiększyć „atrakcyjność” oferty. Rozwiązaniem jest właśnie wskazywanie najniższej ceny z 30 dni przed wprowadzeniem obniżki i zgodnie z założeniami dyrektywy Omnibus, aby można było mówić o obniżce ceny to powinna być ona liczona w stosunku do najniższej ceny z 30 dni przed wprowadzeniem obniżki a nie innej ceny np. ceny rzeczywistej (regularnej) lub ostatniej obowiązującej przed obniżką. Jedynie odniesienie do najniższej ceny z 30 przed obniżką faktycznie świadczy, że mamy do czynienia z obniżoną ceną produktu.

Nieuprawnione jest więc twierdzenie strony, że „informacja o owym przedziale czasowym jest dla klienta obojętna - musi on jedynie posiadać wiedzę o najniższej cenie przed zastosowaniem kolejnej obniżki ceny”.

Podsumowując, w ocenie organu drugiej instancji Pomorski WIH nie dokonał błędnej wykładni art. 4 ust. 2 ustawy o cenach. Przepisy dotyczące uwidaczniania cen nakładają na przedsiębiorców obowiązek informowania o cenach - a co za tym idzie również o obniżkach - w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Wymogi te należy stosować zarówno do treści informacji o najniższej cenie z 30 dni przed wprowadzeniem obniżki, która ma zapewnić jasność i zrozumiałość, a zastosowanie przez stronę sformułowania „najniższa cena przed obniżką” budzi wątpliwości i nie wskazuje jednoznacznie, że tak opisana cena jest najniższą ceną produktu, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki.

Prezes UOKiK po przeanalizowaniu niniejszej sprawy nie widzi podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary w ramach art. 189f Kpa.

Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i porzestania na pouczeniu. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. W przedmiotowej sprawie strona nie usunęła stwierdzonych nieprawidłowości. W toku kontroli ustalono, że strona uwidoczniała informacje cenowe dla wszystkich 10 skontrolowanych produktów oferowanych w obniżonej cenie (100% wszystkich skontrolowanych), w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości, tj. pomimo, że uwidoczniała najniższą cenę produktów, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki (wartość liczbowa), to opisała ją jako „najniższa cena przed obniżką”. Wagi naruszenia prawa nie można uznać za znikomą, gdy przy produktach oferowanym do sprzedaży po obniżonej cenie, nie było rzetelnych informacji cenowych, a tym samym konsumenci zostali pozbawieni możliwości oceny rzeczywistej wielkości rabatu. Dodatkowo Prezes UOKiK wyjaśnia, że podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązujących przepisów prawa i jego respektowania. To na przedsiębiorcy spoczywa m. in. obowiązek dopilnowania, by przy oferowaniu do sprzedaży produktów konsument za każdym razem otrzymywał wyczerpującą, konkretną, rzetelną informację cenową. Podkreślić należy, iż okoliczność ta całkowicie zależy od przedsiębiorcy. Nadrzędnym celem ustawy o cenach jest bowiem ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Jak już wskazano wcześniej wprowadzenie przepisów dotyczących obniżek cenowych produktów miały na celu eliminację fałszywych obniżek i zagwarantowanie konsumentom łatwej oceny rzeczywistej wielkości rabatu i szybszych wyborów rynkowych na podstawie przejrzystych informacji dotyczących cen, a także stworzenie identycznych warunków dla podmiotów prowadzących działalności gospodarczą. Uwidacznianie najniższej ceny z 30 dni przed obniżką miało zapobiec sztucznym zawyżaniom cen celem zwiększenia „atrakcyjność” oferty. W ocenie organu drugiej instancji przestępka pierwsza jak i druga (do dnia zakończenia kontroli strona nie

usunęta nieprawidłowości) nie zostały spełnione, w związku z powyższym stwierdza, iż nie ma podstaw do zastosowania tego przepisu i do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 Kpa.

Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna. Nadto należy podkreślić, że naruszenia z ustawy o cenach kwalifikowane są jako czyny o charakterze deliktu administracyjnego, który zagrożone są karą pieniężną określoną w art. 6 ustawy o cenach. Postępowania w tym zakresie mogą być prowadzone wyłącznie przez organy Inspekcji Handlowej, zaś z uwagi na właściwość terytorialną, w stosunku do strony mogły być one prowadzone przez Pomorskiego WIiH. Inny organ nie mógł na terenie podlegającym kognicji Pomorskiego WIiH nałożyć kary pieniężnej za to samo naruszenie, co oznacza, że przepisy art. 189f § 1 pkt 2 kpa nie mają zastosowania w niniejszej sprawie.

Po przeanalizowaniu akt sprawy Prezes UOKiK stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 Kpa, tj. zastosowanie art. 189f § 2 nie spełnieni celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna określona w art. 6 ust. 1 ustawy o cenach. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. 4 ustawy o cenach, bowiem dla 100% skontrolowanych produktów o obniżonej cenie uwidoczniała ceny w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości. Literalna wykładnia ww. przepisu jednoznacznie wskazuje, iż warunkiem zastosowania odstąpienia od wymierzenia kary jest usunięcie naruszenia prawa, przy czym termin ten należy interpretować ściśle, a więc bez rozszerzenia jego znaczenia na przypadki „zaprzestania naruszania prawa”, tych bowiem dotyczy regulacja art. 189f § 1 Kpa (por. Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Red. prof. dr hab. Marek Wierzbowski, red. prof. dr hab. Aleksandra Wiktorowska. Rok 2021: „Z uwagi na odmienne brzmienie tych sformułowań na gruncie komentowanego artykułu, należy uznać, że "usunięcie naruszenia prawa" nie jest tożsame z "zaprzestaniem naruszenia". Tym samym, aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia (z oczywistych przyczyn nie jest możliwe wyeliminowanie samego naruszenia, a więc zdarzenia z przeszłości, które już zaistniało”). Charakter naruszeń, jakich dopuściła się strona, wyklucza możliwość usunięcia skutków naruszenia prawa (por. uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z dnia 25.07.2019 r. Sygn. akt VI SA/Wa 991/19: „Warunkiem odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej jest także przywrócenie stanu zgodnego z prawem, naruszonego przez zachowanie stanowiące podstawę odpowiedzialności administracyjnej. Jak słusznie podkreślił organ usunięcie naruszenia prawa nie jest tożsame z zaprzestaniem naruszania. Aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia.”). Ponieważ cena musi być uwidoczniona przez przedsiębiorcę w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości w momencie oferowania

danego produktu lub usługi, tak aby konsument na tej podstawie mógł podjąć decyzję o zakupie (tj. uwidocznienie cen ma charakter obowiązku przedumownego) zatem w przedmiotowej sprawie brak jest możliwości zastosowania art. 189f § 2 i 3 Kpa.

Podsumowując Prezes UOKiK podkreśla, że niezrealizowanie obowiązków wskazanych w ustawie o cenach zgodnie z jej art. 6 ust. 1, powoduje nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną.

Cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką jest właśnie kara pieniężna nakładana na podstawie ustawy o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego odpowiedzialność za naruszenie ciężących na nim obowiązków. Samo zatem stwierdzenie -sprzecznego z ustawą sposobu uwidocznienia informacji cenowych - jest wystarczającą przesłanką do nałożenia kary pieniężnej. Powyższa ustawa nie przewiduje przy tym możliwości badania przez organy Inspekcji istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Zatem samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że podmiot nie zrealizował ciężącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną.

Kara pieniężna powinna także odpowiadać wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, który w art. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. L z 1998 r. Nr 80) nakazuje, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca (porównaj w tym zakresie wyrok NSA z 23 maja 2012 r., II GSK 684/11, czy wyrok NSA z 19 grudnia 2012 r., II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstrasżająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary opatrzone odpowiednimi informacjami cenowymi, jak również kara powinna być możliwie najmniej uciążliwa.

Art. 6 ustawy o cenach statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań określonych w art. 4 ww. ustawy. Regulacja ta ma na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w informowaniu konsumentów o cenach towarów i usług. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisu ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 4 ustawy o cenach, może jedynie wydać decyzję administracyjną, na

podstawie której nakłada karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają przyczyny powstania nieprawidłowości oraz okoliczności podniesione przez przedsiębiorcę, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa.

Nalożona kara pieniężna w wysokości 2 000 zł, nie została wymierzona w maksymalnej wysokości, lecz w kwocie stanowiącej 10% maksymalnej kwoty, tj. 20 000 zł przewidzianej ustawowo. Wymierzona kara spełni jednak w sposób właściwy funkcje dyscyplinujące i represyjne, a także prewencyjne tak aby nie dochodziło do naruszania prawa w przyszłości i jest adekwatnym środkiem reakcji administracyjno-prawnej na ujawnione naruszenie prawa.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Gdańsku w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony i Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2023 r. poz. 1634 z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 535), art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/